

Представяне на българската култура по света – перспективи за развитие

“И ний сме дали нещо на света...”

Тези думи много често присъстват като надслов на тържества или чествания на годишнини свързани с бележити исторически събития. Всички казваме с гордост, че имаме богата история и изключителни паметници на културата. Но познаваме ли ги добре? Какво направихме за да ги опознаят по-добре нашите деца? Представихме ли ги на света? Добре ли е, че нашите съкровища пътуват до далечни страни или трябва да привлечем туристите да идват тук? Как най-добре да представим своето национално богатство, така че да се съхрани, но и да печелим от него? Тези и много други подобни въпроси винаги са ме вълнували като учител по история и география. През целия си образователен период каквото и да изучавах и каквито задачи да изпълнявах, аз търсех начини да покажа на моите ученици, че има какво да покажем на света. Родителите на много от тях работят в чужбина, често ваканциите прекарват при тях и имат възможност да контактуват с деца от други националности. Така у тях спонтанно се породи идеята за създаване на колекционерски албум **„България - минало, обърнато с лице към настоящето и бъдещето”**, със стикери (фотоси+образователен текст), включващ известни музеи, архитектурни паметници, исторически забележителности и др.

Много харесвам и съм убедена в една мисъл, че **“Хора без минало, нямат бъдеще, а хора без бъдеще не интересуват никой” - /Исак сингер/**. Така в моето съзнание се оформи твърдата убеденост, че миналото на България, нейната култура е нейното бъдеще. Бъдещето е в културния туризъм - базиран на богатото културно-историческо наследство в съчетание с природните дадености.

България е малка красива страна, с древна история и култура, с прекрасни места, които са достойни да бъдат представени пред света. Тя е на трето място в света по брой и разнообразие на културно-исторически паметници. Седем цивилизации през последните 4000г. интензивно са се развивали на днешните български земи – праисторическа, древногръцка, римска, древнотракийска, византийска, българска и ислямска.

Необходимо е процесите на популяризиране на българската култура в световен мащаб да почиват на следните принципи:

1. Утвърждаване на положителен образ на България чрез популяризиране постиженията на българската култура;

2. Утвърждаване мястото на българската култура в световните културни процеси;

3. Създаване на медийна и информационна среда, която да представя коректно българската култура във всичките ѝ аспекти;

4. Осъществяване на информационна политика за пропагандиране на постиженията на българската култура и изкуство и страната като цяло;

5. Организиране на мероприятия в други държави по повод национални празници и значими събития от българската история;

6. Създаване на библиотека и културно пространство за представяне на българската литература и популяризиране в европейски и световен мащаб на същата чрез участие в международни книжни изложения;

7. Повишаване ролята на националната художествена галерия при представянето на българското изкуство и българските творци пред Европа и света.

8. Популяризиране на българския фолклор и представяне на хоровата ни култура на високи форуми;

9. Подготовка и дизайн на интерактивен пътеводител, популяризиращ българската култура и даващ възможност на интернет потребителите не само да получат подробна информация за идентифицираните обекти на културното и историческото наследство в трансграничния регион, но и да се насладят на една виртуална разходка на богатствата на страната.

Съществуващите паметници на културата, запазените традиции и самочувствието на местните общности, са в основата на съхраненото национално богатство. Десетилетия назад във времето културното наследство на градове като: Пловдив, Стара Загора, Казанлък, Велико Търново, Габрово, Трявна, Несебър, Банско и др. е привличало водещи историци, антрополози, етнографи, фолклористи и писатели, които са го изследвали, изучавали и записвали. Неговото популяризиране в страната и зад граница залага на реални културни традиции, на образовани и квалифицирани специалисти и музейни работници, на инвестиции за развитие на рекламно-информационната среда.

Културата е обществено благо, което изисква сериозно и отговорно отношение, доколкото е израз на ценностната система на обществото и неговата способност за оразличаване в рамките на съществуващото културно многообразие. Това е причина да се обсъждат толкова обстойно и задълбочено темите за националната културна идентичност и световното културно пространство като „място за срещи” на различни култури.

Чрез средствата на рекламата, връзките с обществеността и специалните събития, популяризирането на градските дестинации може да стане по по-атраактивен начин, да промени представата на местните общности за възможностите на съществуващите ресурси и да ги стимулира за по-активното им включване в живота. Това ще рефлектира върху

имиджа им, ще промени имената им и реално ще се отрази върху икономиката на населеното място чрез привличане на инвестиции, осигуряване на нови работни места и съживяване на местните инициативи. Много са възможностите за рекламиране и представяне на културното наследство така, че да бъдат ангажирани вътрешните и външните публики за неговото популяризиране. Сред тях са участието в регионални, национални и международни изложения и борси, презентирането на различни икономически, културни и образователни форуми, включването в проекти, конкурси, специални събития и др.

Презентации, кръгли маси, демонстрации, възстановки, изложби, прожекции, спектакли, представяне на книги и др. са сред основните възможности, които имат градовете и техните организации, фондации и музеи, да представят пред световната общественост националната култура.

Заснетия наскоро документален филм от "Арена медия" - "Приатели на музея", сниман в продължение на една година в няколко български града е много ярък пример за популяризирането и представянето на българската култура пред света. Той представя работата на създадените в България клубове "Приатели на музея" в градовете: Пловдив, Смолян, Стара Загора и Русе. Създаден е по проект "Обучение в гражданско поведение в сферата на културата. Културата като ресурс за местно развитие" на сдружение "Клуб Приатели на РЕМ - Пловдив" с подкрепата на Тръста за гражданско общество в Централна и Източна Европа (CEE Trust). Тези документални филми популяризират професионално и по оригинален начин културно-историческото богатство и туристическите маршрути на различни градове и региони и показват уникални места на наследството с интересни културни послания.

В заключение бих искала да изтъкна огромната роля, която би изиграл културният туризъм за представянето и популяризирането на българската култура по света.

Културният туризъм е колкото нов, толкова и стар. В този смисъл той е проявление на глобализацията в културното развитие на Европа.

През XX век туризма се превърна във феномен, който с приноса си за мирното съжителство между хората (опознаването на обичаите и нравите на различните нации води до тяхното културно сближаване) и икономическия просперитет ще играе все по-важна роля за качествената промяна на света. Едновременно с това културният туризъм ще играе положителна роля за запазването на културната идентичност на различните народи в епохата на „световна глобализация”.

Необходимо е да се инвестира в развитието на културния туризъм, тъй като това би довело от една страна до популяризиране на българската култура по света, а от друга би донесло сериозни приходи.